

ZVOLEN - Pustý hrad, Dolný hrad

pohľad na vežu Dolného hradu z nádvoria

brána v tzv. spojovacom múre

archeologickej výskum na nádvorií Dolného hradu

kráľovská veža na Dolnom Pustom hrade po výskume v roku 2012

Výsledky výskumu.

Miesto výskumu:
Zvolen, okres Zvolen
Poloha:
Pustý hrad, Dolný hrad
Realizácia výskumu:
Ján Beljak (AÚ SAV)
Noémi Pažinová (KA UKF Nitra)
Ondrej Žaár (KA UKF Nitra)
Dominik Repka (KA UKF Nitra)
Kristína Kučeráková (KKK)
Trnavská univerzita)
Maxim Mordovin (ELTE Budapešť)
Rok výskumu: **2012**
Druh výskumu:
výskum pre vedecké účely
Druh náleziska: **výsinná osada, hradisko, hrad**

Datovanie: **neskorá doba kamenná, mladšia a neskorá doba bronzová, latén, vrcholný stredovek, novovek (2.pol.19.storočia)**

Archeologický výskum na Dolnom hrade Pustého hradu v roku 2012 nadviazal na sezóny 2009, 2010 a 2011. Vytyčené hlavné úlohy pre rok 2012 splnil. Pokračovalo sa s odkryvom veže Dolného hradu. Podarilo sa preskúmať celú jej severnú a prevažnú časť východnej steny. Pri severovýchodnom nároží veže sme sondou 3A/2012 dosiahli základovú špáru v interiérovej časti veže. Sondou 7/2011 sme objavili posledné chýbajúce t.j. štvrté vonkajšie severovýchodné nárožie veže a sondami 3C/2012 a 3B/2012 k nemu prislúchajúce steny veže (vonkajšie líca), t.j. východnú (3C/2012) a severnú (3B/2012). Potvrdili sa tak unikátne rozmery veže: 19,85 m (západná stena) x 19,91 m (severná stena) x 19,89 m (východná stena) x 19,90 m (južná stena). Celková plocha, ktorú svojim pôdorysom zaberá stavba veže je tak: 394 m². Interiérová plocha veže je 13,25 (západná stena) x 13,25 (južná stena) na úrovni 1. podlažia. Svojou architektúrou upozorňuje na výstavbu pod vedením architekta zo západnej Európy, ktorý bol v službách uhorského kráľa Ondreja II., resp. Bela IV. Na nádvori Dolného hradu sme realizovali sondu 1/2012, ktorej cieľom bolo overenie nálezovej situácie pri hlavnej bráne Dolného hradu, kde sme už v sezónach 2010 a 2011 zistili bohatú a zaujímavú kolekciu nálezov. Sondou 2/2012 sme overili centrálnu časť nádvoria Dolného hradu severne od hlavnej vstupnej brány-pri západnej liníi opevnenia. Sonda 5/2012 plynule pokračovala od južného konca sondy 4/2009, ktorá zas severnej strany susedila so sondou 1/2012. Overili sme nimi priestor nádvoria Dolného hradu medzi kráľovskou obytnou vežou a hlavnou vstupnou bránu – v bezprostrednej blízkosti západnej línie stredovekého opevnenia. Sondou 4/2012 sme zistili vstupnú bránu v tzv. spojovacom mure a praveké nálezové situácie (pravdepodobne urnový hrob z doby bronzovej). Spolu bola preskúmaná plocha v sondách: 554,5 m² + 90 m² pri začisťovaní korún murív severnej a východnej steny veže. Hĺbka archeologických sond sa pohybovala od 0,3 metra do 5,0 metra. Celkovo bolo preskúmaných cca. 950 m³ hmoty (zemina a sutina). Najhlbšie sme počas výskumu zišli sondou 3A/2012 pri vnitornom líci východnej steny veže a to na hĺbku takmer 6 metrov. Najplytšie boli niektoré plochy v sondách 1/2012, 2/2012 a 5/2012, kde sme dosiahli hĺbku iba 20 – 30 cm.

REALIZUJEME ZÁCHRANNÉ ARCHEOLOGICKÉ VÝSKUMY

(tel.: +421-902-925620)